

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 15-05-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: SUMLPE
Sagsnr.: 1609721
Dok. nr.: 361973

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 8. maj 2017 stillet følgende spørgsmål 1 (L 207) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål 1:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. maj 2017 fra Rådet for Socialt Udsatte, jf. L 207 - bilag 3.”

Svar:

Rådet for Socialt Udsatte fremsætter i sin henvendelse bemærkninger såvel til lovforslag nr. L 206 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse af reglerne om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke m.v.) som til lovforslag nr. L 207 om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (Oprettelse af særlige pladser på psykiatrisk afdeling).

Indledningsvis hæfter jeg mig ved, at Rådet for Socialt Udsatte kvitterer for, at der i vidt omfang er lyttet til den kritik, der blev rejst i de første to høringsrunder, og at de to lovforslag har betydeligt færre knaster. Ifølge Rådet er det ikke mindst godt, at der tages skridt til en bedre indsats for mennesker med sindslidelse og evt. samtidigt misbrug eller andre svære sociale problemer.

For så vidt angår Rådet for Socialt Udsattes bemærkninger til lovforslag nr. L 207 om oprettelse af særlige pladser på psykiatrisk afdeling, hæfter jeg mig ved, at Rådet samlet set finder, at lovforslaget tager højde for de fleste af de indvendinger, som Rådet og andre havde imod høringsudkastene. Efter Rådets opfattelse etableres der med lovforslaget gennemskuelige regler for brug af tvang, og patienternes rettigheder er sikret betydeligt bedre end i høringsudkastene. Ifølge Rådet er det desuden positivt, at afdelingerne er mere entydigt defineret som hospitalsafdelinger med læger som ansvarlige for den psykiatriske behandling, hvortil kommer, at der findes at være mange relevante præciseringer af indsatsens indhold og af personalets tilgang.

Det forhold, at der vil kunne iværksættes misbrugsbehandling, som er integreret med den psykiatriske behandling, er efter Rådet for Socialt Udsattes opfattelse et meget positivt og længe ventet skridt imod at kunne hjælpe en belastet gruppe brugere i det psykiatriske system bedre, end tilfældet er i dag. Det undrer dog Rådet, at muligheden for at give substitutionsbehandling ikke er nævnt. Rådet finder, at det bør være klart, at substitutionsbehandling også kan være en del af misbrugsbehandlingen.

Jeg kan i den anledning oplyse, at når der i lovforslaget står misbrugsbehandling, så omfatter det behandling for alkoholmisbrug, social stofmisbrugsbehandling og lægelig stofmisbrugsbehandling, dvs. substitutionsbehandling. Substitutionsbehandling

kan altså godt være en del af den behandling, som tilbydes en patient på en af de særlige pladser på psykiatrisk afdeling.

Rådet for Socialt Udsatte giver udtryk for, at der bør være klarhed over, om kommunerne og regionerne skal finansiere de særlige pladser på psykiatrisk afdeling ved for kommunernes vedkommende fx at nedlægge eksisterende botilbudspladser og for regionernes vedkommende fx at nedlægge eksisterende sengepladser i psykiatrien, eller om der er en forventning om, at kommuner og regioner opprioriterer området inden for de aftalte rammer.

Jeg kan i den anledning oplyse, at staten – som Rådet for Socialt Udsatte selv nævner – bidrager med 70 mio. kr. årligt. Det vil staten gøre i overensstemmelse med satspulje-aftalen for 2017. Midlerne, som afsættes fra og med 2018, er permanente og skal dække udgifter til opnormering og øget sikkerhed.

Ligeledes i overensstemmelse med satspuljeaftalen for 2017 vil staten yde et tilskud på 40 mio. kr. til fysiske tilpasninger samt afsætte 2 mio. kr. til kompetenceudvikling og 1 mio. kr. til evaluering.

Med hensyn til nedlæggelse af eksisterende pladser er det helt afgørende, at de oprettede særlige pladser på psykiatrisk afdeling skal kunne genfindes over tid. Derfor er det også skrevet ind i lovforslaget, at der skal foretages en tæt monitorering. Løbende skal der udarbejdes en oversigt over antallet af oprettede pladser i hver region, herunder personalets sammensætning, normering, antallet af henviste patienter og en oversigt over evt. uforbrugte midler.

Af lovforslaget fremgår det endvidere, at der skal foretages en evaluering efter tre år og en statusredgørelse efter et år.

Jeg vil gerne understrege, at spørgsmålet om sengepladser i psykiatrien ligger mig meget på sinde. Derfor arbejder Sundheds- og Ældreministeriet på en opdateret opfølgingsmodel med henblik på at følge de 2,2 mia., som satspuljepartierne har afsat til psykiatrien.

Særligt for så vidt angår socialpsykiatrien, skal det nævnes, at selv om de særlige pladser på psykiatrisk afdeling ikke vil løse alle udfordringer, så vil de – sammen med de øvrige initiativer i den samlede handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud, som er finansieret med satspuljeaftalen for 2017 – være et afgørende skridt i retning mod at skabe en mere målrettet og specialiseret indsats for en mindre gruppe særligt udsatte borgere med svære psykiske lidelser samt mere trygge botilbud.

I øvrigt vil et ophold på en af de særlige pladser på psykiatrisk afdeling være midlertidigt, og kommunerne fritages ikke fra eksisterende forpligtelser på det sociale område i forhold til at sørge for, at borgeren får den nødvendige hjælp og støtte efter service-lovens regler. Som det fremgår af lovforslaget, skal kommunerne i forbindelse med udslusning således sikre en god overgang og vurdere patientens aktuelle og nødvendige støttebehov, herunder evt. behov for ophold på et botilbud.

Hvad angår spørgsmålet til oprettelsen af de nye pladsers betydning for den samlede kapacitet på området, følger det af den indgåede aftale, at kommunerne vil skulle finansiere langt størstedelen af de 263 mio. kr., som driften af 150 særlige pladser på psykiatrisk afdeling forventes at koste årligt. Kommunerne har fortsat ansvaret for, at der er det nødvendige udbud af botilbud til målgruppen, men oprettelsen af de nye særlige pladser må således forventeligt betyde en tilpasning af den samlede kapacitet på botilbudsområdet, idet hensynet til bl.a. at mindske antallet af tomme pladser vil indgå i en hensigtsmæssig tilrettelæggelse på området.

For så vidt angår kommentarer til Rådet for Social Udsattes bemærkninger til lovforslag nr. L 206 om udvidelse af reglerne om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke m.v., skal jeg henvise til børne- og socialministerens svar på Social-, Indenrigs- og Børneudvalgets spørgsmål 1 (SOU – L 206).

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Nina Moss